

PRIJAVA POVERLJIVOG PATENTA SA PRIMEROM SASTAVLJANJA

Obrad T. Čabarkapa^a, Dalibor P. Petrovic^a, Milan M. Bojović^b

^a Ministarstvo odbrane Republike Srbije,
Uprava za strategijsko planiranje, Beograd

^b Udruženje menadžera Balkana, Beograd

DOI: 10.5937/vojtehg61-2048

OBLAST: autorsko i patentno pravo

VRSTA ČLANKA: originalni naučni članak

Sažetak:

Da bi bilo koji pronalazak kojim se rešava neki tehnički problem nastao kao rezultat stvaralačkog rada i ostvario zaštitu u obliku patenta neophodno je podneti patentnu prijavu.

Za zaštitu poverljivih pronalazaka koji su od značaja za odbranu i bezbednost zemlje potrebno je podneti prijavu poverljivog patenta.¹ Ova prijava je veoma važan i složen dokument koji se sastoji od određenih delova, koji se načelno izlažu po utvrđenom redosledu. Za sastavljanje patentne prijave neophodno je angažovanje stručnih lica sa visokim obrazovanjem, prvenstveno iz oblasti tehnike na koju se pronalazak odnosi. Na osnovu uvida u sadržaj prijave sprovode se određene faze postupka ispitivanja, tražeći, pre svega, odgovor na ispunjenost uslova patentibilnosti i ostvarivanja prava na patentnu zaštitu.

U članku je, uporedo sa teoretskim razmatranjima koja se odnose na sadržaj prijave poverljivog patenta, data „skraćena verzija“ primera prijave koja se odnosi na jedan zaštićen poverljiv pronalazak.

Ključne reči: patentni zahtevi; nacrt pronalaska; apstrakt; opis pronalaska; sadržaj prijave poverljivog pronalaska; prijava poverljivog pronalaska; patenti.

¹ Struktura i sadržaj prijave poverljivog patenta je identična i po sadržaju i formi prijave patenta koja se podnosi Zavodu za intelektualnu svojinu – kao nadležnoj državnoj instituciji za zaštitu intelektualne svojine.

Uvod

Osnovni uslov za ostvarivanje patentne zaštite je podnošenje Zahteva za priznavanje patenta, odnosno prijave patenta, realizacija predviđenog postupka ispitivanja i na kraju, u zavisnosti od rezultata ispitivanja – priznavanje patenta ili odbacivanje.

Za sistem odbrane i bezbednosti su od posebnog značaja „poverljivi pronalasci“, za koje je postupak patentne zaštite posebno regulisan.² U postupku ispitivanja uslova patentibilnosti poverljivog pronalaska realizuju se određene faze (formalno ispitivanje, suštinsko ispitivanje, razmatranje prijave na nadležnom savetu, itd). Za sve faze ispitivanja osnovni dokument je prijava poverljivog patenta (prijava), koja mora biti uredno sastavljena i treba da sadrži određene delove navedene tačno predviđenim redosledom (Čabarkapa, 2008, 2010).

Ispitivanje „urednosti“³ prijave vrši se nakon samog prijema prijave i u fazi suštinskog ispitivanja od strane stručnih lica u nadležnoj unutrašnjoj jedinici MO za poslove patentne zaštite poverljivih pronalazaka. U fazi suštinskog ispitivanja, kao težišnoj fazi postupka ispitivanja, može se zahtevati dorada prijave u pogledu otklanjanja uočenih nedostataka, ali se nikako kroz doradu prijave ne sme proširivati predmet zaštite koji je naveden u prvobitnoj prijavi. U određenom trenutku postupka ispitivanja može se zatražiti (ako se proceni da je to neophodno) i stručno mišljenje⁴ o prijavi od nadležnog organa za zaštitu intelektualne svojine.⁵

U članku je dat opis svih delova prijave uz uporedan prikaz delova prijave na primeru poverljivog pronalaska⁶ za koji je priznat poverljivi patent (Prijava poverljivog patenta pod oznakom: P-178).

² Nacionalnim propisima je regulisano da se postupak ispitivanja i patentne zaštite poverljivih pronalazaka vrši u Unutrašnjoj jedinici Ministarstva odbrane nadležnoj za poslove naučne i inventivne delatnosti.

³ Pod urednošću prijave podrazumeva se, pre svega, sprovođenje provere da li prijava sadrži sve predviđene delove.

⁴ Obaveza davanja stručnog mišljenja, kao i sadržaj stručnog mišljenja je zakonski normativno-pravno regulisana.

⁵ Nadležni organ za zaštitu intelektualne svojine je Zavod za intelektualnu svojinu.

⁶ Primer se odnosi na prijavu poverljivog patenta pod oznakom: P-178: „*Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm*“ za koji je od strane nadležnog organa MO za poslove patentne zaštite poverljivih pronalazaka priznat poverljivi patent. Radi se o vrsti oružja – snajperskoj pušci, koja je poznatija pod nazivom „*CRNA STRELA*“

Radi se o *pronalasku iz radnog odnosa*, koji je nastao kao rezultat rada grupe autora, za koji je podnosilac prijave „ZASTAVA ORUŽJE“ d. p. iz Kragujevca.

Prvobitno podneta prijava je od strane zaposlenih lica iz nadležnog organa MO za poslove inventivne delatnosti i od strane stručnih lica iz Zavoda za intelektualnu svojinu u više navrata doradivana da bi dobila konačan izgled i bila dovedena u uredno stanje.

Zbog opširnosti razmatrane prijave, u članku se navode samo određeni njeni delovi koji se odnose na kompletno sredstvo i cev kao jedan od njegovih sastavnih delova.

Sadržaj prijave poverljivog patenta

Prijava poverljivog patenta za zaštitu poverljivog pronalaska mora da sadrži određene delove koji treba da budu izloženi po tačno definisanom redosledu.

Delovi prijave pronalaska su:

1. Zahtev za priznanje patenta;
2. Opis pronalaska;
3. Patentni zahtevi (naznačenje šta je u pronalasku novo i šta se zahteva da se zaštiti patentom);
4. Apstrakt (kratak sadržaj suštine pronalaska) i
5. Nacrt pronalaska (na koji se poziva opis i patentni zahtevi).

Zahtev za priznanje patenta

Zahtev za priznanje patenta podnosi se na obrascu P-1, a zahtev za priznanje malog patenta na obrascu MP-1.⁷ U obrazac se unose sledeći podaci:

1. izričito naznačenje da se zahteva priznanje patenta, odnosno malog patenta;
2. podaci o podnosiocu prijave (ime, prezime i adresa, ako je u pitanju fizičko lice, odnosno firma i sedište, ako je u pitanju pravno lice);
3. podaci o zastupniku (ime, prezime i adresa ako je u pitanju fizičko lice, odnosno firma i sedište ako je u pitanju pravno lice);
4. naziv pronalaska na srpskom i engleskom jeziku;
5. podaci o pronalazaču odnosno pronalazačima ako ih ima više (ime, prezime i adresa, ili naznačenje da pronalazač ne želi da bude naveden u prijavi);
6. podaci o pravu prvenstva prijave;
7. broj osnovne prijave, odnosno osnovnog patenta, u slučaju podnošenja dopunske prijave;
8. broj prvobitne prijave, u slučaju podnošenja izdvojene prijave;
9. podaci o priložima uz prijavu;
10. podaci o ostalim delovima prijave (broj stranica opisa pronalaska, broj patentnih zahteva i broj slika nacrtu, apstrakt);
11. potpis podnosioca zahteva ili njegovog zastupnika i
12. podaci koje se upisuju nakon prijema prijave od strane nadležnog organa (datum prijema, priznati datum podnošenja, broj prijave, potpis i pečat).

⁷ Do ovih obrazaca se može doći preko sajta Zavoda ili neposredno kod nadležnog organa MO za poslove naučne i inventivne delatnosti.

Opis pronalaska

Opis pronalaska ima za cilj da pruži dovoljno tehničkih podataka, odnosno da dodatno razjasni i opiše sve detalje pronalaska za koje se traži zaštita u patentnim zahtevima. Opis treba da omogući prosečnom stručnjaku iz konkretne oblasti tehnike da pronalazak ostvari i izvede, odnosno da sprovede postupak ispitivanja po prijavi i utvrdi da li su ispunjeni uslovi patentibilnosti (novost pronalaska, inventivnost i industrijska primenljivost). Takođe, opis treba da pruži podatke koji omogućavaju praktičnu primenu pronalaska, kao i da čitaocu pruži uvid u doprinos stanju tehnike koji je pronalazač ostvario, tako da može da proceni vrednost pronalaska.

Opis sadrži određene celine koje se izlažu predviđenim redosledom i koje treba da doprinesu potpunom ispitivanju prijave. Radi se o sledećim celinama:

- naziv pronalaska;
- oblast tehnike;
- tehnički problem;
- stanje tehnike;
- kratko izlaganje suštine pronalaska;
- kratak opis slika nacрта;
- detaljan opis pronalaska i
- način industrijske i druge primene pronalaska.

Naziv pronalaska mora da bude isti kao i u zahtevu za priznanje patenta i navodi se na sredini gornjeg dela prve strane opisa. Sam naziv treba da upućuje na tehničku suštinu pronalaska i da jasno i sažeto odslikava predmetni pronalazak i ne sme da sadrži izmišljene i komercijalne nazive: skraćenice uobičajene za pojedine proizvode, reč „patent“, žigove, imena, šifre i slično.

*U primeru koji se obrađuje potpun naziv pronalaska je: „Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm“.*⁸

Oblast tehnike na koju se pronalazak odnosi navodi se na početku opisa, uz navođenje oznake po Međunarodnoj klasifikaciji патената (MKP),⁹ ako je podnosiocu prijave poznata¹⁰ (www.zis.gov.rs, 2012).

⁸ U prvobitnoj prijavi koju dostavlja podnosilac, naziv pronalaska je sadržavao pojam „Crna strela“. Kasnijom doradom prijave ovaj pojam je izbačen, jer se radi o komercijalnom terminu (prepoznatljivom nazivu za ovo oružje), koji se kao takav ne može koristiti u prijavi za zaštitu patentom.

⁹ Pod MKP – Međunarodnom klasifikacijom патената podrazumeva se zbirka propisa u izdanju Svetske organizacije za intelektualnu svojinu – WIPO (World Intellectual Property Organisation), gde je uz hijerarhijsku strukturu jezički nezavisnih simbola dat prikaz svih poznatih oblasti tehnike, pomoću kojih je olakšano pretraživanje patentne dokumentacije. U nekoj od tih oblasti tehnike nalazi se i svaki prijavljeni pronalazak za koji je potrebno unapred ili uz pomoć patentnih inženjera odrediti pripadajuću oznaku po MKP, koja sadrži sledeće sekcije: A – Tekuće životne potrebe; B - Obrada i prerada, Saobraćaj i transport; C – Hemija, Metalurgija; D – Tekstil i papir; E – Građevinarstvo, Rudarstvo; F – Mašinstvo, Osvetljenje, Grejanje, Naoružanje i miriranje; G – Fizika; i H – Elektrotehnika.

Međunarodna klasifikacija patenata sadrži hijerarhijsku strukturu jezički nezavisnih simbola sa kojima su kroz određene sekcije obuhvaćene sve oblasti tehnike (Vermeesch, 2007).

Primer koji se obrađuje pripada sekciji F – Mašinstvo, Osvetljenje, Grejanje, Naoružanje i miniranje; klasa 41 – oružje; potklase: F41A, F41C i F41G. Ovde se analizira primer sledeće oznake: F41G1/16; F41 – Oružje, F41G – Nišanske sprave; Nišanje; F41G1/16 – Zadnji nišani – Mehanizmi za njihovo podešavanje; Postavljanje. Na sličan način se navode i ostale oznake po MKP.¹¹

Tehnički problem potrebno je precizno definisati, jer se za njegovo rešenje traži patentna zaštita. On podrazumeva bilo koji problem čije je rešenje tehnički izvodljivo ili primenljivo u industrijskoj ili drugoj delatnosti putem ponovljene reprodukcije. Treba da proizilazi iz stanja tehnike i analize nedostataka poznatih rešenja u vidu upitne rečenice.

Tehnički problem u razmatranom primeru definiše se na sledeći način: kako konstrukcijski rešiti pušku dalekometnu, koja koristi mitraljesku municiju u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm, kako bi se ostvarilo gađanje sa ramena strelca uz upotrebu mehaničkog i optičkog nišana, da bude pogodna za prenošenje, da ima moćnost lakog montiranja i demontiranja optičkog nišana, da ima mehaničke nišane koji se mogu preklapati, pri čemu se puška oslanja na preklapajuće nožice i ima gasnu kočnicu koja se lako montira i demontira?

U stanju tehnike daje se prikaz i analiza poznatih rešenja kojima je tehnički problem rešavan, a koja su poznata podnosiocu prijave, pri čemu treba izneti i nedostatke tih rešenja, koji se otklanjaju predloženim pronalaskom. Poželjno je citiranje patentnih dokumenata i drugih izvora koji se odnose na opisano stanje tehnike.

U prijavi su, kao poznato stanje tehnike, navedene puške slične namene, koje su poznate u svetu, kao npr. BARETT M82A1 (USA); RAI M500¹²; OSV 96 (Rusija); TASKO (Ukrajina). U poređenju sa dalekometnom puškom koja je predmet prijave, navedene puške imaju slične karakteristike koje se odnose na efikasni domet i dejstvo na cilju. Prednosti dalekometne puške u odnosu na pušku BARETT M82A1 su: odvojivi nosač optičkog nišana; kočnica obarače smeštena u braniku obarače; gasna kočnica je demontažnog tipa; primenjen je zatvarač s dve bradavice koji daje bolju sliku pogodaka u odnosu na zatvarač sa tri bradavice. Prednosti dalekometne puške koja je predmet prijave u odnosu na pušku RAI 500 odnose se na: kundak sa opružnim amortizerom koji smanjuje prenošenje sile trzanja na rame strelca i odvojivi magacin kapaciteta pet metaka.

¹⁰ Videti link na sajtu Zavoda za intelektualnu svojinu: <http://www.zis.gov.rs/baze-podataka/baze-podataka-za-patente.355.html>

¹¹ Za ovaj pronalazak je u konačnoj prijavi navedeno dvanaest oznaka po MKP.

¹² Za puške BARETT M82A1 i RAI M500, se navode podaci na osnovu dokumentacije koja je objavljena u britanskom časopisu JANE'S DEFENCE, koji daje prikaz naoružanja i vojne opreme koja se proizvodi u svetu.

Izlaganje suštine pronalaska treba ukratko (u opštim crtama) da sadrži suštinu pronalaska na način da se tehnički problem i njegovo rešenje mogu razumeti, uz naglašavanje u čemu je novost pronalaska u odnosu na rešenja sadržana u stanju tehnike.

U kratkom izlaganju suštine pronalaska u razmatranom primeru ističe se: Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm, predstavlja konstruktivno rešenje kojim je rešeno korišćenje municije teškog mitraljeza 12,7x108 mm i 12,7x99 mm i omogućeno gađanje sa ramena strelca, smanjenjem sile trzanja gasnom kočnicom ugrađenom na ustima cevi puške i opružnog amortizera smeštenog u kundaku puške. Što se tiče cevi puške, konstrukcijski je rešeno da se zadnji deo cevi (ležište metka) čvrsto vezuje za sanduk, a na prednji deo cevi čvrsto se vezuje gasna kočnica. Spoljni oblik je cilindričan na mestu na kome je obuhvaćen oblogom, a deo cevi u delu između obloge i gasne kočnice je konusan i ožlebljen uzdužnim žlebovima. Sa gornje strane cevi nalaze se, napred i pozadi, ožlebljenja za postavljanje prednjeg i zadnjeg nišana. Unutrašnja trasa cevi ožlebljena je u kalibru 12,7 mm, a ležište metka je tako projektovano da pruža zaštitu strelca od eventualne greške pri ubacivanju metka kalibra 12,7x99 mm u ležište metka 12,7x108 mm.

U ovom delu prijave na sličan način izlaže se suština pronalaska koja se odnosi na: bravljenje cevi, udarnu iglu i vezu sa zapinjačom, kundak puške, gasnu kočnicu, nišane (mehanički i optički sa nosačem optičkog nišana), ručicu za nošenje, magacin i hranjenje puške, povezivanje sanduka puške sa branikom obarače, rukohvatom i kundakom.

Kratak opis slika nacрта treba da sadrži opis slika koje čine nacrt, tj. treba kratko i jasno da ukažu da li se radi o: šemi, poprečnom preseku, pogledu odozgo, uređaju itd.

Iz primera se daje kratak opis slika nacрта¹³ za deo slika koje se odnose na kompletno sredstvo i cev, i to:

- *slika 1a prikazuje bočni pogled sa desne strane na pušku dalekometnu;*
- *slika 1b prikazuje delimični uzdužni presek kroz pušku dalekometnu sa slike 1a;*
- *slika 2a prikazuje pogled odozgo na cev puške;*
- *slika 2b prikazuje presek „A-A“, ležište metka, sa slike 2a;*
- *slika 2c prikazuje presek „B-B“, vodišta metka, sa slike 2a.*

Detaljan opis pronalaska treba da sadrži kompletan opis pronalaska uz otkrivanje svih pojedinosti, međusobnu konstrukcionu povezanost svih elemenata i funkcionisanje uređaja sa svim pozivnim oznakama (bez zagrada) elemenata sa nacрта. U ovom delu opisa izlaže se detaljan opis bar jednog načina ostvarivanja pronalaska i podrazumeva se da to treba da bude najbolji način za izvođenje pronalaska, poznat podnosiocu prijave.

¹³ *Kompletna prijava sadrži oko pedeset slika.*

Opis mora otkriti svaku karakteristiku neophodnu za primenu pronalaska sa svim potrebnim detaljima, tako da je svakom prosečnom stručnjaku u određenoj oblasti tehnike očigledno kako se taj pronalazak može uspešno primeniti u praksi. U mnogim slučajevima jedan jedini primer izvođenja je dovoljan. Ali, tamo gde patentni zahtevi pokrivaju široku oblast treba dati niz primera ili opisati ostala varijantna rešenja koja pokrivaju čitavu oblast obuhvaćenu patentnim zahtevima.

Rešenje tehničkog problema izloženo u opisu pronalaska mora biti potpuno određeno, tako da ga stručnjak iz odgovarajuće oblasti može izvesti. Sve bitne karakteristike pronalaska moraju biti izložene tako da isključuju proizvoljnost i pretpostavke (bez komercijalnih efekata).

Detaljno opisivanje tehničkog rešenja vrši se pozivanjem na oznake sa nacrtu. Kada je u opisu neophodno pozvati se na elemente sa nacrtu, treba se pozvati na naziv elementa, kao i na njegov broj. Pozivne oznake koje se ne nalaze u opisu i zahtevima ne smeju se pojaviti na nacrtu i obrnuto. Iste karakteristike pronalaska moraju u celoj prijavi biti označene istim pozivnim oznakama.

Ako se pronalazak odnosi na postupak, u opisu se moraju navesti sve njegove bitne karakteristike (faze postupka, njihov redosled i uslovi pod kojima se izvodi svaka faza), tako da se izvodljivost pronalaska može sačledati u celini, a dokazuje se primerima izvođenja.

Ako se pronalazak odnosi na konstrukciju (uređaj, električna šema), nakon detaljnog opisa konstrukcijskog rešenja sa pozivom na nacrt, kao dokaz izvodljivosti opisuje se i način funkcionisanja bitnih elemenata i konstrukcije u celini.

Ako se pronalazak odnosi na supstancu, kompoziciju ili biološki materijal, u opisu pronalaska moraju se navesti njihova fizičko-hemijska ili biološka svojstva, odnosno karakteristike.

Podnosilac prijave je dužan da u opisu obezbedi detaljno otkrivanje pronalaska, jer nijednom izmenom ili dopunom prijave ne može da otkrije više od onoga što je otkriveno u prijavi prilikom njenog podnošenja. Podnosilac prijave ima pravo da dopuni ili izmeni, po sopstvenoj inicijativi, opis, patentne zahteve i eventualno nacrt, pod uslovom da ne proširi predmet zaštite, samo do isteka roka za odgovor na prvi rezultat ispitivanja Zavoda u pogledu suštine pronalaska. Dalje dopune i izmene mogu da se vrše samo na traženje Zavoda.

Na razmatranom primeru pozivanje ne sme da bude u formi „... Time je ostvarena čvrsta veza 1, 7 i 3“, već „...Time je ostvarena čvrsta veza sanduka 1, rukohvata 7 i kundaka 3“. U pogledu pozivnih oznaka (slovnih ili brojnih) opis, patentni zahtev i nacrt moraju biti usaglašeni.

Detaljan opis pronalaska izgleda ovako: Puška dalekometna (sl. 1b) sastoji se od sanduka 1 na čijem je prednjem delu čvrsto vezana cev 2. Sa prednje strane cevi 2 navučena je obloga 13 (sl. 15)¹⁴ do oslanjanja

¹⁴ U članku se ne daju sve slike nacrtu, zbog velikog broja slika koje sadrži primer prijave koja se obrađuje. U zgradama se navode oznake slika iz prijave iz nacrtu koje sadrži potpuno uredna prijava.

na prednju površinu A (sl. 12b) sanduka 1. Kroz oblogu 13 provučen je utvrđivač 23 (sl. 6b), a kroz sanduk 1 provučen je oslonac 24 da bi se vijkom 25 ostvarila čvrsta veza između obloge 13 i sanduka 1. Sa leve i desne strane obloge 13 (sl. 6a) postavljene su nožice 8 pomoću zajedničkog nosača 22. U sanduk 1 u otvoru B (sl. 12b) sa donje strane umetnut je magacin 6 (sl. 1b i sl. 8) kapaciteta pet metaka u dva reda naizmenično. Magacin 6 je utvrđivačem 15 magacina obezbeđen od ispadanja. U donji deo sanduka 1 (sl. 12b) u rupu T su umetnuti (sl. 10a) zapinjača 34 sa obaračem 50 i podesivim umetkom 35 kao i podsklop branika 5 sa kočnicom 40 koji je ugrađen u žleb C rupe T. U rupi F (sl. 12b) za sanduk 1 vijkom 33 stegnuti su rukohvat 7 (sl. 9a) i gornja vođica 16 kundaka 3. Donja vođica 16' kundaka 3 je čvrsto vezana za rukohvat 7 donjim vijkom 33. Time je ostvarena čvrsta veza sanduka 1, rukohvata 7 i kundaka 3. U otvor K sanduka 1 (sl. 12b) ubacuje se zatvarač 4. Na sanduk 1 sa gornje strane (sl. 1b i sl. 5a) postavljen je pomoću nosača 20 optički nišan 9 i učvršćen graničnikom 47. Na ustima cevi 2 je navijena (sl. 7b) gasna kočnica 14 koja ublažava trzaj a učvršćena je osiguračem 31. Na prednjem delu cevi 2 postavljen je (sl. 13) preklapajući mehanički nišan 1, a na zadnjem (sl. 14) zadnji preklapajući mehanički nišan 10. Puška je prenosiva ručicom 12 (sl. 6c) koja je vezana na zajednički nosač 22.

Detaljan opis cevi izgleda ovako: Cev 2 (sl. 2a) na svom spoljnjem zadnjem delu ima izveden navoj kojim se čvrsto vezuje za sanduk 1 (sl. 1c). Unutrašnja trasa h cevi 2 (sl. 2b) ožlebljena je u kalibru 12,7 mm, a ležište g metka dužine f izvedeno je u zadnjem delu cevi 2 i pruža zaštitu strelca od eventualne greške pri ubacivanju metka kalibra 12,7x99 mm u ležište g metka 12,7x108 mm. Na prednjem spoljnjem delu cevi 2 izveden je navoj x sa centrirajućim površinama a i b na koje se navija gasna kočnica 14. Spoljni oblik cevi 2 je cilindričan na delovima gde je obuhvaćen oblogom 13 gasnom kočnicom 14 i preklapajućim mehaničkim prednjim nišanom 11. U delu između prednjeg nišana 11 i zadnjeg nišana 10 cev 2 je konusna i ožlebljena sa osam uzdužnih žlebova (sl. 2c) čija je dubina paralelna sa konusom. Žlebovi omogućavaju bolje hlađenje cevi 2. Na zadnjem cilindričnom delu cevi 2 sa gornje strane izveden je poprečni kanal d za preklapajući mehanički zadnji nišan 10, a na prednjem cilindričnom delu izveden je poprečni kanal c za preklapajući mehanički prednji nišan 11.

Na sličan način u prijavi je iznet detaljan opis pronalaska koji se odnosi na ostale sklopove, a pre svega na: bravljenje cevi, sanduk, povezivanje sanduka puške sa oblogom, branikom obarače rukohvatom i kundakom, vezu sa nožicama, vezu nišana, gasnu kočnicu, hranjenje puške i dr.

Način industrijske ili druge primene pronalaska podrazumeva da u opisu pronalaska treba navesti jedan od načina na koji se pronalazak „može primeniti u industrijskoj ili drugoj delatnosti“ i navesti u kojim granama industrije, ako to nije očigledno iz opisa ili iz prirode pronalaska.

Opis pronalaska mora biti sastavljen prema gore iznetom načinu i redosledu, osim ako zbog prirode samog pronalaska drugačiji način i redosled omogućavaju bolje razumevanje i racionalniji prikaz pronalaska. Takođe, svaka strana opisa treba da bude numerisana.

Za poverljive prijave patenta ne zahteva se navođenje bar jednog od načina primene. Imajući u vidu da se u primeru koji se obrađuje radi o oružju, iz datog opisa za dalekometnu pušku očigledan je način njene primene.

Patentni zahtevi

Patentni zahtevi su *najvažniji deo prijave* i svi ostali delovi prijave su u funkciji patentnih zahteva.

Patentni zahtevi moraju biti sastavljeni tako da definišu pronalazak isključivo njegovim tehničkim karakteristikama. Dostavljaju se na posebnom listu iza opisa pronalaska sa naslovom „Patentni zahtevi“. Zavisno od zaštite koja se traži može biti postavljen jedan ili više zahteva. Ako se prijavom traži zaštita pronalaska malim patentom, postavlja se samo jedan nezavisan zahtev, koji može biti praćen sa najviše četiri zavisna zahteva.

Zahtevi moraju biti jasni, pojedinačno i u celini, i podržani tekstem opisa. Sadržina zahteva se ne sme ponavljati.

Svaki zahtev mora biti sastavljen samo od jedne rečenice (ne može biti pisan u paragrafima ili stavovima) koja predstavlja celinu. Zahtev počinje nazivom pronalaska, koji mora biti isti kao u zahtevu za priznanje prava i u opisu, a zatim se navode one tehničke karakteristike pronalaska koje u međusobnoj kombinaciji pripadaju poznatom (prethodnom) stanju tehnike, a neophodne su za definisanje karakteristika pronalaska za koje se traži zaštita. Zatim se, između zareza, stavlja izraz „naznačen time“ ili „karakterisan time“, posle koga se navode tehničke karakteristike pronalaska za koje se u kombinaciji sa tehničkim karakteristikama prethodnog stanja tehnike traži patentna zaštita.

Uvodni deo počinje rednim brojem patentnog zahteva, nakon kojeg se navodi naziv pronalaska koji je isti u prijavi i opisu. Ispred izraza „naznačen time“ je deo koji se odnosi na poznato stanje tehnike i elemente koji se koriste u pronalasku, gde su pozivne oznake svih elemenata bez zagrada. Nakon izraza „naznačen time“ pozivne oznake svih elemenata pišu se u zagradama, gde se navode sve nove karakteristike pronalaska, njihova međusobna konstrukciona povezanost za koje se zahteva zaštita. Iza izraza „naznačen time“, ne mogu se unositi matematičke formule kao predmet zaštite, kao ni funkcionisanje uređaja ni odlike koje se odnose na način izrade ili nameću. Primenljivost pronalaska se dokazuje u opisu, dok se novost pronalaska dokazuje kroz patentne zahteve. Ne može se ostvariti zaštita kroz negaciju već se štiti konstrukcijsko rešenje koje daje neki rezultat.

Postoje nezavisni i zavisni patentni zahtevi. Uz svaki nezavisni patentni zahtev (navedene bitne karakteristike pronalaska) može se postaviti jedan ili više zavisnih zahteva koji se odnose na specifična obeležja pronalaska. Zavisan zahtev uvek na početku sadrži upućivanje na drugi patentni zahtev (obuhvatajući sve karakteristike nekog drugog zavisnog ili nezavisnog zahteva), nakon čega se navode dodatne karakteristike za koje se traži zaštita. Svi zavisni patentni zahtevi koji se pozivaju na jedan ili više prethodnih patentnih zahteva moraju biti grupisani tako da se lako odredi veza zahteva koji su u sprezi i da se njihovo značenje u toj vezi može jasno protumačiti. Broj postavljenih zahteva mora da odgovara prirodi pronalaska za koji se traži zaštita. Ako postoji više zahteva, oni se moraju označiti po redosledu, arapskim brojevima.

Zahtevi se u pogledu tehničkih karakteristika pronalaska ne mogu pozivati na delove opisa ili nacрта (na primer: „kao što je opisano u delu ... opisa“ ili „kao što je ilustrovano na slici ... nacrt“).

Kada prijava sadrži nacrt, tehničke karakteristike pronalaska navedene u zahtevima, ako se razumljivost zahteva time povećava, označavaju se pozivnim oznakama identičnim oznakama na nacrtu, smeštenim u zagrade.

U zahtev se ne mogu unositi nedovoljno precizni, nejasni ili dvoznačni izrazi, koji ne formulišu precizno bitne karakteristike pronalaska, na primer „usko“, „jako“, „oko“, „približno“. Međutim, takav izraz je prihvatljiv ako ima precizno i dobro poznato značenje u stanju tehnike (npr. „pojačalo visoke frekvencije“) ili ako se koristi uz neku posebnu vrednost npr. „oko 200°C“.

Ono što je predmet zaštite nalazi se u delu iza izraza „naznačen time“ i pred sudom predstavlja ključni faktor u dokazivanju činjenica.

Nezavisni patentni zahtev za razmatrani primer prijave izgleda ovako:

1. Puška dalekometna u kalibru 12,7x108mm i kalibru 12,7x99mm, naznačena time, što je na prednji kraj sanduka (1) čvrsto vezana cev (2), što je obloga (13) čvrsto vezana za sanduk (1), tako što je kroz sanduk (1) provučen oslonac (24), a kroz oblogu (13) utvrđivač (23) koji su spojeni međusobno vijkom (25), što je u otvor (B) sanduka (1) sa donje strane umetnut magacin (6) koji je bočno osiguran osiguračem (15), što je u rupu (T) sanduka (1) umetnuta zapinjača (34) sa obaračem (50) i podesivim umetkom (35) koji se svojom gornjom površinom (V) oslanja na površinu (D) rupe (T), a donjom na obaraču (50), što je u žleb (C) rupe (T) umetnut podsklop branika (5) sa kočnicom (40), što je sa gornjom vođicom (16) u rukohvatu (7) i vijcima (33) pričvršćen kundak (3), što je rukohvat (7) u uležištenju (E) sanduka (1) čvrsto vezan vijkom (33) pri čemu je sa rukohvatom (7) za sanduk (1) vezan i podsklop branika (5) sa kočnicom (40), što je u cilindrični otvor (K) sanduka (1) klizno umetnut zatvarač (4), što je na sanduk (1) sa gornje strane na cev (2) nosačem (20) vezan optički nišan (9) koji je smešten u dve na rastojanju postavljene ekscentrične čaure (21) nosača (20) pri čemu je nosač učvršćen graničnikom (47) u kanalu (H) za sanduk (1) a ekscen-

trične čaure (21) utvrđivačima (32) za nosač (20) optičkog nišana (9), što su nožice (8) preko cilindričnih spojnica (26), ekscentričnih čaura (28) i zajedničkog nosača (22) vijcima (29) vezane za utvrđivač (23) obloge (13), što je ručica (12) za nošenje zakretna po površini (q) oko čivije (30) učvršćena sa gornje strane na zajednički nosač (22), što je na prednjoj strani cevi (2) na navoj (x) preko centrirajućih površina (a, b) navijena gasna kočnica (14) i osigurana osiguračem (31) gasne kočnice, što je preklapajući mehanički prednji nišan (11) čvrsto vezan za cev (2) u kanalu (c) i što je preklapajući mehanički zadnji nišan (10) čvrsto vezan za cev (2) u kanalu (d).

Jedan od zavisnih patentni zahteva,¹⁵ koji se odnosi na cev, izgleda ovako:

2. Puška dalekometna u kalibru 12,7x108 mm i kalibru 12,7x99 mm, prema zahtevu 1, naznačena time što je cev (2) na spoljnjem delu između obloge (13) i preklapajućeg mehaničkog prednjeg nišana (11) izvedena u obliku konusa sa osam uzdužnih i po obimu izvedenih žlebova (i) čija je dubina paralelna sa spoljnom konusnom površinom cevi (2) pri čemu je na prednjem delu cevi (2) izveden navoj (x) sa centrirajućim površinama (a i b), a na spoljnjem cilindričnom delu cevi (2) izveden poprečni kanal (c), dok je na spoljnjem zadnjem cilindričnom delu cevi (2) izveden poprečni kanal (d,) a u zadnjem unutrašnjem delu cevi (2) izvedeno ležište (g) metka dužine (f).

Apstrakt

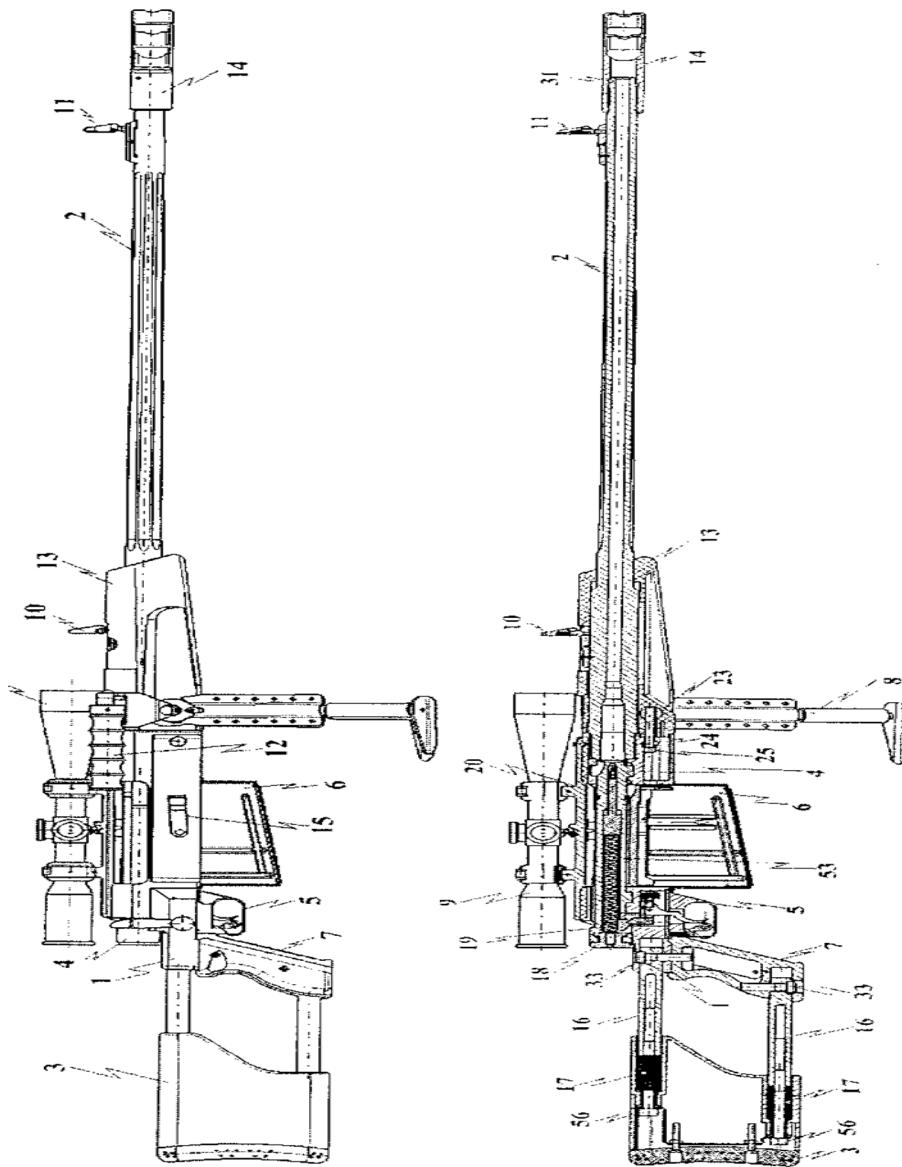
Apstrakt se u prijavi nalazi na posebnom listu i služi da se u njemu navede naziv pronalaska i kratak sadržaj (rezime) suštine pronalaska koji je prikazan u opisu, zahtevima i na nacrtu. Kratak pregled mora da ukaže na oblast tehnike na koju se odnosi pronalazak i mora biti urađen tako da omogućí jasno razumevanje tehničkog problema, suštine rešenja tog problema i osnovni način (načine) upotrebe pronalaska. Ako je potrebno, u apstraktu se može navesti i hemijska formula koja, od svih formula sadržanih u prijavi, najbolje karakteriše pronalazak. Apstrakt ne može sadržati crtež.

Počinje nazivom pronalaska, zatim izrazom „ima za novost“, a zatim delom koji se odnosi na najvažnije tehničke karakteristike predmetnog pronalaska, koje su podržane pozivnim oznakama (u zagradi) svih elemenata koji se navode, a vidljivi su na nacrtu.

Apstrakt ne sme sadržavati navode u vezi sa proizvoljnim osobinama i vrednostima pronalaska, kao ni navode u vezi sa teoretskim mogućnostima primene. Apstrakt je prvi kontakt sa bilo kojom prijavom i mora biti sastavljen tako da može efikasno poslužiti kao instrument za pretraživanje u određenoj oblasti tehnike, a posebno da se na osnovu njega oceni potreba za uvidom u kompletnu prijavu pronalaska.

¹⁵ Kompletna prijava, pored jednog nezavisnog, sadrži i jedanaest zavisnih zahteva.

Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm
A long-range rifle in calibers 12.7x108 mm and 12.7x99 mm

Slika 1a – Bočni pogled sa desne strane na pušku dalekometnu
Slika 1b – Delimični uzdužni presek kroz pušku dalekometnu sa slike 1a
Figure 1a – Side view of the right side of the long-range rifle
Figure 1b – Partial longitudinal section through the long-range rifle in Figure 1a

Ako prijava pronalaska sadrži nacrt, podnosilac prijave treba da naznači sliku ili, izuzetno, više slika koje predlaže za objavljivanje uz apstrakt.

Apstrakt sadrži najviše 150 reči i neophodno je da bude preveden na engleski, zbog umanjenja troškova. Ispod tekstualnog dela apstrakta potreban je potpis podnosioca prijave.

Apstrakt za primer koji se obrađuje izgleda ovako:

Puška dalekometna u kalibru 12,7x108 mm i kalibru 12,7x99 mm je repetirka koja omogućava efikasno korišćenje municije teškog mitraljeza kalibra 12,7x108 mm i 12,7x99 mm gađanjem sa ramena strelca. Sastoji se iz sanduka (1) na koji je sa njegove prednje strane čvrsto vezana cev (2). Na cev (2) do oslanjanja na sanduk (1) navučena je obloga (13) koja je čvrsto vezana za sanduk (1). Sa donje strane sanduka (1) u njegov otvor (B) umetnut je magacin (6) kapaciteta po pet metaka u dva reda, a magacin (6) je utvrđivačem (15) obezbeđen od ispadanja. U donji deo sanduka (1) u rupu (T) su umetnuti zapinjača (34) sa obaračom (50) i podesivim umetkom (35), kao i podsklop branika (5) sa kočnicom (40). U rupu (F) sanduka (1) i rukohvat (7) stegnut je kundak (3) sa vodicama (16) i vijcima (33). U cilindrični otvor (K) sanduka (1) ubačen je zatvarač (4). Na sanduk (1) sa gornje strane postavljen je pomoću nosača (20) optički nišan (9) i utvrđen graničnikom (47). Na ustima cevi (2) navijena je gasna kočnica (14) i učvršćena osiguračem (31). Na prednjem delu cevi (2) postavljen je preklapajući zadnji mehanički nišan (11), a na zadnjem delu preklapajući prednji mehanički nišan (10). Puška je prenosiva ručicom (12) koja je vezana na zajednički nosač (22) na koji su vezane sklopive nožice (8).

Uz apstrakt slika 1b.

Nacrt pronalaska

Nacrt pronalaska prilaže se na posebnim listovima, zajedno sa nazivom pronalaska na svakoj strani.

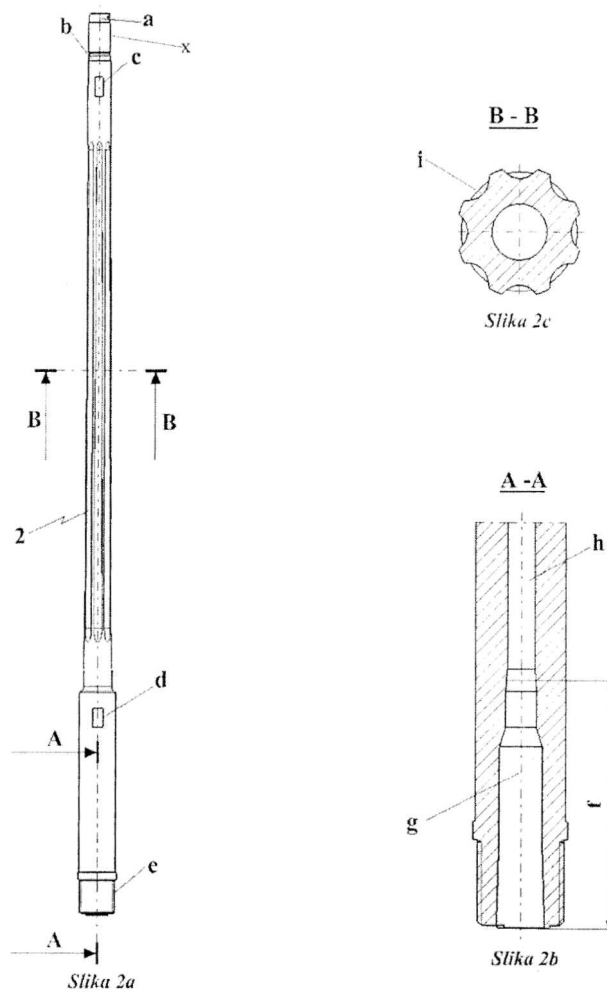
Pozivne oznake koje se nalaze u opisu i zahtevima moraju postojati i u nacrtu i moraju biti iste u celoj prijavi.

Nacrt se, po pravilu, izrađuje prema pravilima tehničkog crtanja, u ortogonalnoj projekciji sa posebnim brojem preseka, a izuzetno ako je to neophodno, u aksonometriji, izometriji i sl. Nacrt pronalaska može se izraditi i u vidu šema, uz korišćenje standardnih simbola za odgovarajuću oblast tehnike uz numerisanje svake slike. Važno je napomenuti da se u nacrtu pronalaska grafikoni i dijagrami toka takođe smatraju slikama.

Nacrt ne sme da sadrži dimenzije, kotne linije, vrednosti parametara, tekstualne delove (osim preseka A-A, i sl.), uokvirene strane ili slike u boji, kao ni fotografije.

Ovde se navode slike nacrti koji se odnose na kompletno sredstvo i cev

Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm
A long-range rifle in calibers 12.7x108 mm and 12.7x99 mm

Slika 2a – Pogled odozgo na cev puške

Slika 2b – Presek „A-A“, ležište metka, sa slike 2a

Slika 2b – Presek „B-B“, vodišta metka, sa slike 2a

Figure 2a – Top view of a rifle barrel

Figure 2b – The intersection of „A-A“, gun chamber, in Figure 2a

Figure 2c – The intersection of „B-B“, grooves in the barrel, in Figure 2a

Ostala dokumenta uz prijavu

Pored navedenih delova, poređanih po određenom redosledu, uz prijavu za zaštitu pronalaska podnosi se:

- punomoćje, ako je prijava podnesena preko zastupnika;
- potvrda o izlaganju pronalaska na međunarodnoj izložbi, ako je pronalazak izlagan. Potvrdu da je u pitanju zvanično priznata izložba (sajam) međunarodnog karaktera izdaje nadležni organ zemlje članice Međunarodne unije za zaštitu industrijske svojine. Potvrdu da je zvanično priznata izložba (sajam) međunarodnog karaktera, održana u Srbiji, izdaje Privredna komora Srbije. Podnosilac prijave je dužan da potvrdu dostavi u određenom roku od dana podnošenja prijave, kako ne bi izgubila svojstvo novosti. Potvrda sadrži podatke o mestu i vremenu održavanja izložbe, izjavu da je taj pronalazak bio izlagan na izložbi i da je izložba međunarodnog karaktera. Potvrda se podnosi ako od dana zatvaranja izložbe do dana podnošenja prijave nije prošlo više od 6 meseci;
- overen prepis prve prijave, odnosno ranijih prijava, ako je zatraženo pravo prvenstva, što je regulisano određenim članovima Zakona. Overen prepis prve prijave, odnosno ranijih prijava, mora se dostaviti Zavodu u roku od 3 meseca od dana podnošenja zahteva za priznanje prava prvenstva;
- izjava o osnovu sticanja prava na podnošenje prijave, ako podnosilac prijave nije pronalazač ili nije jedini pronalazač;
- izjava pronalazača, ako ne želi da bude naveden u prijavi;
- dokaz o uplati takse za prijavu (primerak uplatnice, samo za prijave koje se podnose Zavodu). Za prijave koje se podnose nadležnom organu MO se ne plaća taksa i
- izjava o zajedničkom predstavniku, ako postoji više podnosilaca prijave.

Neke opšte napomene o prijavi koje se odnose na: izgled listova (format, margine, numerisanje, ...), mogućnost umnožavanja, sadržaj teksta (izgled i veličina slova, prored, grafičke oznake simbola, formule,...), prikaz vrednosti fizičkih veličina i simbola, dimenzije radne površine listova, kao i ostali uslovi koje mora da sadrži nacrt pronalaska detaljno su propisani Uputstvom o načinu sastavljanja prijave za zaštitu pronalaska, do kog se, takođe, može doći putem sajta Zavoda.

Svi bitni sastojci prijave (zahtev za priznanje prava, opis, patentni zahtev, apstrakt i nacrt), kao i podnesci koji se naknadno dostavljaju, moraju biti potpisani od podnosioca prijave.

Zaključak

Poverljivi pronalasci nastaju kao rezultat naučnoistraživačkog rada i sadrže tehničke karakteristike koje nude rešenje određenog tehničkog problema. Da bi ovi pronalasci dobili patentnu zaštitu u vidu patenta ili malog patenta, unutrašnjoj jedinici MO nadležnoj za patentnu zaštitu poverljivih pronalazaka potrebno je podneti prijavu poverljivog patenta.

Prijava poverljivog patenta je veoma sadržajan dokument koji se sastoji od određenih delova. Pored zahteva za priznanje poverljivog patenta, potrebno je da prijava sadrži i sledeće delove: opis pronalaska, patentne zahteve, apstrakt i nacrt pronalaska. Ovi delovi izlažu se određenim redosledom. Samo sastavljanje prijave zahteva određena stručna saznanja iz oblasti na koju se pronalazak odnosi i u njenom pisanju neophodna su uskospecijalizovana znanja stručnih lica sa visokim obrazovanjem, kako iz oblasti tehnike na koju se prijava odnosi, tako i iz oblasti zaštite intelektualne svojine. Uredno sastavljena prijava jeste osnov za sprovođenje određenih faza postupka ispitivanja, gde je potrebno doći do saznanja da li prijava ispunjava uslove patentibilnosti, da bi se ostvarilo pravo na patentnu zaštitu.

U radu je nastojano da se spoje teoretska saznanja o sadržaju prijave poverljivog patenta sa konkretnim primerom. Prikazan način sadržaja prijave poverljivog patenta može veoma korisno da posluži svim inventivnim stvaraocima u pokušaju da samostalno sastave prijavu patenta.

Literatura

Čabarkapa, O., 2008, Zaštita inovacija u funkciji jačanja sistema odbrane, doktorska disertacija, Fakultet bezbednosti Univerziteta u Beogradu, Beograd.

Čabarkapa, O., 2010, Zaštita poverljivih inovacija, VIZ – Redakcija „Vojna knjiga“, Beograd.

Vermeesch, P. (konsultant ovlašćen od strane Evropskog zavoda za patente), 2007, Metodologija Zavoda za postupanje u oblasti rešenja i ispitivanja prijave patenta, Finalna verzija – decembar 2007, Nacionalni projekat CARDS 2004, Srbija, Beograd.

Prijava poverljivog patenta pod oznakom: P-178 „Puška dalekometna u kalibrima 12,7x108 mm i 12,7x99 mm“.

www.zis.gov.rs, 2012, Zavod za intelektualnu svojinu, Priručnik za pronalazače, Beograd (sajt korišćen 15. 05. 2012. godine).

www.zis.gov.rs, 2012, Zavod za intelektualnu svojinu, Priručnik za nastavu o patentima, elektronska verzija, Beograd (sajt korišćen 16. 05. 2012. godine).

CONFIDENTIAL PATENT APPLICATION WITH AN EXAMPLE OF PREPARATION

FIELD: Copyright and Patent Law
ARTICLE TYPE: Original Scientific Paper

Summary:

In order that the invention solving a technical problem receives a patent protection, it is necessary to file a patent application.

For the protection of confidential inventions which are important for defense and national security, a confidential patent application¹⁶ must be filed. A confidential patent application is an important and complex document, the parts of which are, in principle, exposed in an established order. For the preparation of patent applications, it is necessary to engage experts with higher education, primarily in the technical field the invention relates to. The contents of the patent application is a basis for examining whether the application meets the requirements for patentability and whether the right to patent protection is achieved.

Besides theoretical discussions on patent application, the paper gives a short version of an example of an application regarding a protected confidential invention.

Introduction

The basic condition for the exercise of patent protection is filing a patent application, the test procedure and, eventually, depending on the test results - the recognition or rejection of the patent. The paper gives a description of all parts of the patent application on an example of a confidential invention already patented.

The content of the confidential patent application

The confidential patent application for confidential invention protection consists of the following parts: The application for a patent; description of the invention; the claims (indication of what is new and what is required to be protected by patenting); abstract (short summary of the invention) and a draft of the invention (to which the description and the claims are referred).

The application for a patent

The application for patent is filed on Form P-1 and a request for the petty patent on Form MP-1. The data entered in the file is, for example: the applicant; the lawyer; the name of the invention in Serbian and English; the inventor; the rest of the patent application, etc..

¹⁶ The structure and the content of a confidential patent application is identical to the content and the form of a patent application submitted to the Intellectual Property Office, a competent state institution for the protection of intellectual property.

Description of the invention

The description of the invention aims to provide sufficient technical data and to further clarify and describe all the details of the invention for which protection is sought in the claims. The description should enable the average expert in the specific field of technology to perform or to conduct a procedure on the application and determine whether it meets the requirements for patentability.

The description contains the following units: title of the invention; technology field; technical problem; state of technology; brief summary of the invention; a brief description of the figures of the draft; detailed invention description and the methods of industrial and other applications of the invention.

The claims

The claims are the most important part of the patent application and all other elements of the patent application are in a function of patent claims. The claims must define the invention solely by its technical characteristics. They are submitted on a separate sheet after the description of the invention under the title „The claims“. Depending on the protection sought, one or more claims can be placed.

Abstract

The abstract contains the title of the invention and a brief summary of the invention as shown in the description, the requirements and the draft. A brief review must indicate the technical field to which the invention relates and must allow a clear understanding of the technical problem, the essence of the problem and the basic way (ways) of using the invention.

The abstract contains a maximum of 150 words.

Draft of the invention

A draft of the invention is submitted on separate sheets, along with the title of the invention on each side. The reference signs given in the description, requirements and the draft must be the same throughout the application.

Other documents with the patent application

In addition to the above mentioned sections of the patent application, the following is submitted: power of attorney; confirmation on presenting the invention at an international exhibition; certified copy of the first patent application; statement on the basis of entitlement to file an application; statement by the inventor if he does not want to be mentioned in the patent application; proof of the payment of the patent application fee; statement of a joint representative if there are more applicants.

Conclusion

In order that a confidential invention receive patent or petty patent protection, it is necessary to file a patent application. A confidential patent application is a very comprehensive document which has to be compiled with expert knowledge from both the technical field to which the application relates and the field of intellectual property protection.

The shown content of the confidential patent application with an example can be useful for inventors in their attempts to draw up their own patent applications.

Keywords: patents claim; draft of the invention; abstract; description of the invention; contents of the confidential patent application; confidential patent application; patents.

Datum prijema članka/Paper received on: 28. 05. 2012.

Datum dostavljanja ispravki rukopisa/Manuscript corrections submitted on:

08. 07. 2012.

Datum konačnog prihvatanja članka za objavljivanje/ Paper accepted for publishing on:

10. 07. 2012.